
МЕДИА МОНИТОРИНГ

12 ДЕКЕМВРИ 2017 г.

Източник: МОСВ

Заглавие: Министър Димов: Концесията за "Ски-зона Банско" трябва да отговаря на действащото законодателство

Линк: <http://www.moew.government.bg/bg/ministur-dimov-koncesiyata-za-ski-zona-bansko-tryabva-da-otgovarya-na-dejstvastoto-zakonodatelstvo/>

Текст: "Концесията за "Ски-зона Банско", която е от 2001 г., трябва да бъде приведена в съответствие със сега действащото законодателство". Това заяви министърът на околната среда и водите Нено Димов след кръгла маса в МОСВ, на която бяха обсъдени проектите на решения на Министерски съвет за промяна на плана за управление на Национален парк „Пирин“ и за даване на съгласие за сключване на допълнително споразумение за изменение на договор за предоставяне на концесия върху защитена територия, изключителна държавна собственост, представляваща част от Национален парк "Пирин", община Банско, област Благоевград, за изграждане и експлоатация на "Ски-зона с център гр. Банско".

"Ясно е, че трябва да постигнем такова управление на "Ски-зона Банско", че да няма опашки на лифтовете. Ясно е, че автомобилният транспорт замърсява много повече от въжения, защото лифтът е електрическо съоръжение", каза министър Димов. По думите му концесиите са инструмент за покана към инвеститорите и ние трябва да дадем ясен пример, как може да бъдат развивани те в България. "Това, което се случва с Банско не е добър пример и трябва да преминем в следващ етап на развитие", категоричен беше той. Министър Димов увери, че няма основания за притеснения относно опазването на частта на Национален парк "Пирин", определена за обект на световното наследство от Комитета на световното наследство на ЮНЕСКО. Министърът уточни, че изграждането на ски писти и съоръжения може да се извършва само в границите на "буферната зона" на обекта. В зоната няма да има никакво строителство, освен на ски писти, ски съоръжения и свързаната с тях техническа инфраструктура.

В кръглата маса участваха министрите на туризма Николина Ангелкова, и на младежта и спорта Красен Кралев, представители на други министерства и ведомства, на Национален парк „Пирин“, на община Банско, бившите министри на околната среда и водите Нона Караджова и Евдокия Манева, народни представители, експерти и представители на неправителствени организации. Всички присъстващи се изказаха в подкрепа на предложените проекти.

Министър Ангелкова заяви, че подкрепя изграждането на втори лифт в Банско. Според нея на дискусиата е заявено достатъчно ясно, че няма как на територията на концесията да се извърши каквото и да е строителство, без да мине през всички процедури, съгласно националното и европейското законодателство, включително и ОВОС, така че Национален парк "Пирин" е абсолютно защитен.

Министърът на младежта и спорта Красен Кралев заяви, че категорично стои зад идеята за втори лифт. Според него трябва да се изградят писти и кабинкови лифтове, които да направят и спортния туризъм, и практикуването на зимни спортове достъпни за всеки български гражданин.

На кръглата маса беше обяснено, че целта на изменението на Концесионния договор за "Ски-зона с център гр. Банско" е прецизиране и поставяне на договора на ясна основа, в съответствие с действащото законодателство. Предвижда се залагане на ясни санкционни механизми за нарушения от страна на концесионера. Променя се и методиката за формиране на концесионната такса, което ще доведе до поне двойно увеличение на приходите от нея.

Чрез изменението на концесионният договор еднозначно ще бъдат определени предметът и обектът на концесия. Концесията ще е за изграждане, управление и поддържане на обекта на концесията на риск на концесионера. Възнаграждението ще се състои от правото на концесионера да експлоатира обекта на концесията. Самият обект ще се определи като спортен и туристически комплекс "Ски-зона с център гр. Банско", представляващ частта от Национален парк "Пирин".

Обектът ще е съвкупност от съществуващите към датата на сключване на концесионния договор ски писти и трасета, както и изградените след сключването на концесионния договор ски писти, трасета и обслужващите ги лифтове, влекове и другите съоръжения. Концесията ще включва и туристическата, спортната и техническата инфраструктура, включително обществено обслужващи и технологични сгради и преместваеми обекти.

С изменението на договора ще се допълнят условията за осъществяване на концесията, като се определи, че изграждането на ски писти и трасета и обслужващите съоръжения и обекти може да се извършва само съгласувано с концедента, след влязъл в сила устройствен план и в границите на "буферната зона" на обекта на световното наследство, определена от Комитета на световното наследство на ЮНЕСКО и след провеждане на изискуемите процедури по екологичното законодателство. Всички подобрения, които са изградени от концесионера върху концесионната площ ще са публична държавна собственост от датата на въвеждането им в експлоатация.

Ще се включат текстове, с които еднозначно да бъде определен основният метод за изчисляване на концесионното плащане и показателите, които го формират, като ефектът ще бъде минимум двойно увеличение на концесионното плащане. Ще се уточни, че плащането по Закона за защитените територии на концесионера към Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда към Министерството на околната среда и водите, представлява сума от 5 на сто върху годишното концесионно плащане, но не е част от това плащане. По този начин ще се прекратят споровете относно задължението на концесионера да заплаща тази допълнителна сума.

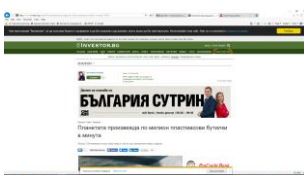
На концесионера ще се вменят и редица задължения, като изработване на специализирана карта, регистър и информационна система на концесионната площ и осигуряване изработването на подробен устройствен план на концесионната площ, заедно с план-схеми на елементите на техническата инфраструктура и схеми на преместваемите обекти.

С изменението на договора ще се определи отговорността на страните при неизпълнение на условията за осъществяване на концесията и ще се въведат клаузи за санкции и неустойки при системно неизпълнение от страна на концесионера на основни задължения и параметри на договора. Към момента договорът предвижда единствено неустойки за забавено плащане на концесионното възнаграждение.

Източник: investor.bg

Заглавие: Планетата произвежда по милион пластмасови бутилки в минута

Линк: <http://toppresa.com/130208/%D1%80%D0%B8%D0%BE%D1%81%D0%B2-%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B5%D0%B2%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4-%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%B4%D0%B5-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF>

Текст: Морският живот е изправен пред "непоправими щети" от милиони тонове пластмасови отпадъци, които се изхвърлят в океаните всяка година, предупреди ООН.

"Това е планетарна криза ... разрушаваме екосистемата на океана", каза ръководителят на звеното на ООН за океаните Лиза Свенсон пред BBC.

Но как се случва това, къде е най-големият риск и какви щети наистина причинява тази пластмаса? Защо пластмасата е проблем?

Пластмасата съществува само от 60-70 години, но през това време тя е трансформирала всичко - от дрехи, кулинария и хранене до проектиране на продукти, инженеринг и търговия на дребно. Едно от големите предимства на много видове пластмаса е, че те са предназначени да бъдат издръжливи много дълго време. И почти цялата пластмаса, създадена някога, все още съществува в някаква форма днес.

През юли списание Science Advances публикува изследване на индустриалния еколог д-р Роланд Гайер от Калифорнийския университет в Санта Барбара и негови колеги, които изчислили, че общият обем на всички пластмаси, произведени някога е 8,3 млрд. тона. От тях около 6,3 милиарда тона са отпадъци и 79% от тях са в депа или природната среда.

Това огромно количество отпадъци получава гласък от модерния живот, където пластмасата се използва за много "еднократни" артикули.

Милиарди пластмасови бутилки ...

Бутилките за напитки са един от най-често срещаните видове пластмасови отпадъци. Около 480 милиарда пластмасови бутилки са продадени в световен мащаб през 2016 г. - това са по милион бутилки в минута. От тях 110 млрд. са произведени от Coca Cola.

Някои държави обмислят мерки за намаляване на потреблението. Предложенията в Обединеното кралство включват схеми за връщане на депозити и подобряване на доставките на безплатна питейна вода в големите градове, включително в Лондон.

Колко отпадъци от пластмаса приключват в морето?

Вероятно около 10 милиона тона пластмаса стигат до океаните всяка година.

През 2010 г. учени от Националния център за екологичен анализ и синтез и University of Georgia в Атина изчислиха цифрата на 8 млн. тона и прогнозираха, че тя ще достигне 9,1 млн. тона до 2015 г. Същото проучване, публикувано в списание Science през 2015 г., изследва 192 крайбрежни страни и установи, че азиатските народи са 13 от 20-те най-големи замърсители с пластмаса.

Китай се нарежда на върха в списъка на страните, които не управляват пластмасовите отпадъци, но САЩ също се намират в топ 20 и допринасят за по-високия процент на отпадъци на глава от населението.

Пластмасовите отпадъци се натрупват в океанските зони, където ветровете създават въртящи се кръгови течения, които изсмукват плаващите отпадъци. А разграждането на повечето пластмасови продукти отнема стотици години.

Има обаче мерки за почистване на Тихия океан. Предстои да започне такава операция на организацията с нестопанска цел Ocean Cleanup през 2018 г.

Защо пластмасата е толкова вредна за морския живот?

За морските птици и по-големите морски същества, като костенурки, делфини и тюлени, опасността идва от заплитането им в пластмасови торбички и други отпадъци, като много от животните бъркат пластмасата с храна.

Костенурките не могат да разграничат пластмасови торбички от медузи, които могат да бъдат част от менюто им. Изяждането на пластмасови торбички обикновено води до смърт.

По-големи парчета от пластмаса могат също да увредят храносмилателната система на морските птици и китове и могат да бъдат фатални.

С течение на времето пластмасовите отпадъци бавно се разграждат и се разпадат на малки микрофрагменти, които също предизвикват загриженост у учениците.

Неотдавнашно изследване от университета в Плимут установи, че пластмаса е намерена в една трета от уловената в Обединеното кралство риба, включително треска, скумрия и черупчести мекотели. Това може да доведе до недохранване или глад за рибите, както и до поглъщане на пластмаса от хора.

Ефектът върху хората от яденето на риба, съдържаща пластмаса, все още е до голяма степен неизвестен.

Източник: dnevnik.bg

Заглавие: Европейска екоагенция: Данните за въздуха по часове са важни, дишаме го във всеки един момент

Линк:

http://www.dnevnik.bg/zelen/2017/12/09/3093467_evropeiska_ekoagenciia_dannite_za_vuzduha_po_chasove/

Текст: Важно е гражданите да знаят какво е замърсяването на въздуха по часове в реално време, защото това има сериозни последици за здравето на хората, особено за по-уязвимите: тези с хронични заболявания, децата и по-възрастните. Това потвърждават Световната здравна организация и Европейската агенция за опазване на околната среда в отговори на запитване на "Дневник".

Редакцията потърси от компетентните органи мнение важно ли е хората да бъдат информирани за нивата на замърсяване в реално време и коректно ли е да бъдат публикувани – по часове, а не само за изминалото денонощие, седмица, месец, година.

Причина за запитването ни към Европейската екоагенция и Световната здравна организация е фактът, че българската изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), която измерва и събира тези почасови данни за замърсяване, за съжаление не ги публикува в реално време нито като архив за изминали години. Самият министър на екологията, обаче, се позова на почасови данни при проверка с мобилната станция, за да съобщи, че в определени часове се наблюдавало замърсяване, за чийто източник той определи битовото горене.

В същото време в Полша - другата европейска страна с толкова сериозен проблем с мръсния въздух като България - именно държавните институции публикуват тези данни и ги правят все по-лесно достъпни за гражданите, показват ги по спирки и в мобилни приложения.

"Информацията за почасовото замърсяване на въздуха в реално време е важна, тъй като това е въздухът, който гражданите дишат във всеки един момент, там където живеят, работят или пътуват," заявяват от Европейската агенция за околна среда.

Идентичен е отговорът и от Световната здравна организация: "Почасовите данни за въздуха са полезен източник на информация за текущото състояние на въздуха и за динамиката му на местно ниво. Тези данни от измервателните станции стават все по-достъпни за гражданите.

Какво прави могат с човешкото здраве

Последствията за здравето от мръсния въздух са свързани както с краткосрочното, така и с дългосрочното излагане на мръсен въздух.

Краткосрочното – в продължение на няколко часа или дни, може да предизвика неблагоприятни и "остри" здравословни въздействия, докато продължителното – в продължение на месеци или години – има хронични последствия за здравето.

От СЗО обясняват, че краткотрайното излагане на мръсен въздух води до обостряне на симптомите при хора със сърдечни и респираторни заболявания, ограничена активност, повишена употреба на

лекарства, увеличен прием на хора в болници или спешни посещения заради сърдечно-съдови и респираторни проблеми, както и повишена смъртност.

Ниво на излагане на хората

Измерените от станциите концентрации не могат директно да се отнесат към нивото на излагане на хората на замърсителите във въздуха, подчертават изрично от СЗО. Последното зависи и от концентрацията на замърсителите в средата, в която хората се намират, както и от времето, което прекарват в тази среда. Има и редица други фактори, които също имат значение – като начин на живот; време прекарано в затворени помещения; климатични условия, как и къде са разположени източниците на замърсяване и др.

Сегашното законодателство на ЕС (Директива 2008/50/ЕО) въвежда допълнителни цели, за да намали излагането на населението на по-малките фини прахови частици (ФПЧ2.5) и така да се намалат вредните въздействия върху човешкото здраве. Такава е т. нар. "национална цел за намаляване на експозицията" - която представлява процентното намаление на средната експозиция на населението (ПСЕ) на дадена държава-членка, определено за съответната година, Целта за България за ограничаване излагането на ФПЧ2.5 от 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ трябва да бъде постигната през 2020 г. Показателят за средна експозиция на населението (ПСЕ) означава средното ниво, определено на основата на измервания в градски фонови пунктове за мониторинг, разположени на цялата територия на дадена държава-членка. Той следва да се оценява като средна годишна концентрация за три последователни календарни години. (за 2015 г. например се определя като средна годишна концентрация за 2013, 2014 и 2015 г.) Съгласно законодателството същият показател за ФПЧ2.5 е трябвало да бъде постигнато до 2015г. е 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. ПСЕ за 2015 е 23.24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

СЗО също работи по генерирането на данни за излагането на хората на замърсяване на въздуха, за да преценят здравните рискове в световен мащаб. Наскоро разработеният модел за интегриране на данните за качеството на въздуха (DIMAQ) предлага прогнози въз основа на данни от станции за мониторинг заедно с информация от други източници.

СЗО публикува оценки за България през 2016 г., когато средното излагане на ФПЧ2.5 е бил 27 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ (средна годишна стойност за страната)

Един добър източник за лесна проверка и сравнение е [глобална карта на замърсяването на въздуха на СЗО](http://maps.who.int/airpollution/) (<http://maps.who.int/airpollution/>).

Независимата гражданска инициатива вече измерва в много точки на България нивата на замърсяване и може да се следи лесно и бързо на <http://www.airsofia.info/>.

Въздухът по часове

Нито ръководството на СЗО, нито европейското законодателство задават препоръчителни прагове за замърсяването с фини прахови частици по часове.

Австралийската агенция по околна среда на щата Виктория - макар да не въвежда нива, е предложила обяснение относно смисъла на едночасовата средна стойност и ги използва, за да визуализира качеството на въздуха чрез онлайн системата си [EPA AirWatch](#). Едночасовата стойност може веднага да покаже, когато някъде има пушек или горене. Тя може също така да покаже колко сериозно е това, което се случва.

Едночасовите данни, показани на [EPA AirWatch](#), са най-бързият начин, по който агенцията може да посъветва общността за високи нива на PM2.5 във въздуха.

Как измерват нивата на смог в Европа

В [новия онлайн индекс](#) за Европа са използвани пет степени за качество на въздуха от "добро" до "много лошо". В индекса са включени 5 замърсителя: ФПЧ2,5, ФПЧ10, азотен диоксид, озон и серен диоксид. За трафик ориентирани станции индексът се изчислява само за тези, които измерват азотен диоксид и ФПЧ (ФПЧ2,5 или ФПЧ10 или и двете). За останалите е необходимо поне азотен диоксид, озон и ФПЧ (ФПЧ2,5 или ФПЧ10 или и двете). Замърсителят с най-високи концентрации определя степента на качеството на въздуха. За изчисленията на замърсяване в реално време с ФПЧ10 и ФПЧ2,5 Европейската екоагенция ползва т.нар. ["пълзяща 24 часова средна стойност"](#).

Например за конкретен час се взема средната стойност от последните 24 часа (последните 24 броя средночасови стойности). Потребителите могат да проверят до 48 часа назад, какво е било качеството на въздуха и кой замърсител е бил определящ.

Европейският индекс по принцип не е предназначен за сравнение между нормите на ЕС с измерванията на качеството на въздуха в реално време. Законодателството на Европейския съюз определя нормите за качество на въздуха както за краткосрочните (почасови / дневни), така и за дългосрочните (годишни) нива на качеството на въздуха: стандартите за дългосрочни нива са задължително по-строги от тези за краткосрочните нива, заради по-сериозните последици върху здравето от от дългосрочно излагане на такива замърсители.

Определените от СЗО допустими нива на замърсяване на въздуха за краткоосреднено време (като 24 часа) са за защита от пикови концентрации с остри последици върху здравето, докато по-дългите осреднени периоди (година) са за защита от хронични последици за здравето.

Какви нива задават от СЗО

Заради доказателствата за неблагоприятните последици за здравето от излагането на мръсен въздух – остри и хронични заболявания, СЗО въвежда официални препоръчителни норми в ръководството на Световната здравна организация (СЗО).

За ФПЧ10 – по-едрите прахови частици – допустимата норма навсякъде е 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за 24 часа и 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – за година. За по-дребните и затова по-опасни за здравето прахови частици ФПЧ2,5 краткосрочната 24-часова стойност е 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, а дългосрочната годишна индикативна средна стойност е 10 $\mu\text{g} / \text{m}^3$.

В България и Европа липсва такава препоръчителна норма за концентрациите на ФПЧ2,5.

Въвеждането ѝ може да стимулира институциите да предприемат по-бързи и ефикасни мерки, за защита на човешкото здраве и околната среда.